

Περιεχόμενα

Πρόλογος	13
----------------	----

ΜΕΡΟΣ Ι

Γενική περιγραφή των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών .	17
Εισαγωγή	17
Οικονομική σημασία των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών....	19
Μεταποίηση και συσκευασία των αρωματικών φυτών στην Ελλάδα ..	23
Εμπορία αρωματικών φυτών στην Ελλάδα	25
Κίνητρα για την προώθηση των αρωματικών φυτών	25
Σπουδαιότητα των αρωματικών φυτών για την ελληνική οικονομία ..	25
Χρήσεις των αρωματικών και των φαρμακευτικών φυτών	26
Προβλήματα του τομέα των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών στην Ελλάδα	26
Προοπτικές του τομέα αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών στην Ελλάδα	27
Στρατηγική για την ανάπτυξη του τομέα αρωματικών και φαρμακευ- τικών φυτών	27
Καλλιεργητικές φροντίδες	30
Αμειψισπορά.....	30
Συγκαλλιέργεια	32
Προετοιμασία του εδάφους	35
Κατεργασία του εδάφους και συστήματα καλλιέργειας	36
Λίπανση	41
Πολλαπλασιασμός	42
Παραφυάδες.....	46
Διαίρεση φυτών	46
Μοσχεύματα	47

Πιζώματα.....	48
Στόλωνες.....	49
Βολβοί	50
Κόρμοι	50
Εμβολιασμός.....	52
Μικροπολλαπλασιασμός	52
Σπορά.....	52
Λήθαργος των σπόρων και ποιότητα σπόρου	53
Δευτερογενής λήθαργος	56
Ποσότητα σπόρου και τρόπος σποράς	56
Ζιζάνια και ζιζανιοκτονία	57
Άρδευση.....	58
Συλλογή	59
Ανθη.....	60
Συγκομιδή φύλλων	62
Συγκομιδή ολόκληρου του φυτού.....	62
Συγκομιδή ριζών και ριζωμάτων	63
Συγκομιδή καρπών αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών	65
Μεταποίηση	65
Ξήρανση.....	65
Διατήρηση – Συσκευασία	66
Αιθέρια έλαια και μέθοδοι παραλαβής τους.....	67
Σύνθεση των αιθέριων ελαίων.....	68
Βιοσύνθεση των αιθέριων ελαίων	68
Ρόλος των αιθέριων ελαίων	69
Παραλαβή των αιθέριων ελαίων.....	70
Απόσταξη.....	71
Υδροαπόσταξη ή απόσταξη με νερό (water distillation)	71
Υδρο-ατμοαπόσταξη ή απόσταξη με νερό και ατμό (water and steam distillation)	73

Περιεχόμενα	9
-------------	---

Απόσταξη με υδρατμούς (steam distillation)	73
Επιλογή αποστακτικού συγκροτήματος	79
Είδη αποστακτικών συγκροτημάτων	80
Άλλα είδη απόσταξης	82
Εκχύλιση	83
1. Εκχύλιση με πτητικούς διαλύτες	83
Επιλογή πτητικού διαλύτη	84
Άλλοι διαλύτες	84
Εκχυλιστικά συγκροτήματα	85
Επιλογή εκχυλιστικού συγκροτήματος	87
Προϊόντα που λαμβάνονται με εκχύλιση	87
2. Εκχύλιση με ψυχρό λίπος	88
3. Εκχύλιση με θερμό λίπος	88
Μηχανική Παραλαβή	88
Ανάλυση των αιθέριων ελαίων	89
Αποτερπενίωση των αιθέριων ελαίων	89
Διατήρηση των αιθέριων ελαίων	89

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Ειδική περιγραφή των φυτών	93
1. Ανθεμίδα (<i>Anthemis nobilis L.</i> συν. <i>Chamaenelum nobilis Ormenis nobilis L.</i> Gay ex Coss & Germ)	93
2. Αχίλλεα (<i>Achillea millefolium</i>)	97
3. Βαλεριάνα (<i>Valeriana officinalis L.</i>)	101
4. Βαλσαμόχορτο (<i>Hypericum perforatum L.</i>)	106
5. Βασιλικός (<i>Ocimum basilicum L.</i>)	111
6. Γιασεμί (<i>Jasminum grandiflorum L.</i>)	121
7. Γλυκάνισος (<i>Pimpinella anisum L.</i>)	126
8. Γλυκόριζα (<i>Glycorrhiza glabra L.</i>)	131
9. Δακτυλίδα η εριώδης (<i>Digitalis lanata Ehrh.</i>)	135
10. Δάφνη του Απόλλωνα (<i>Laurus nobilis L.</i>)	139

11. Δενδρολίβανο (<i>Rosmarinus officinalis</i> L.)	144
12. Δίκταμος (<i>Origanum dictamnus</i> L.)	150
13. Δυόσμος (<i>Mentha viridis</i> L.)	154
14. Εστραγκόν (<i>Artemisia dracunculus</i> L.)	158
15. Ευκάλυπτος (<i>Eucalyptus</i> sp.)	161
16. Εχινάτσεα (<i>Echinacea</i> sp.)	165
17. Θρούμπι (<i>Satureja thymbra</i> L. ή <i>Thymbra spicata</i> L.)	168
18. Θυμάρι το κοινό (<i>Thymus vulgaris</i> L.)	172
19. Καλαμνίνθη (<i>Calamintha suaveolens</i>)	176
20. Κάππαρη (<i>Capparis</i> sp.)	179
21. Κορίανδρος (<i>Coriandrum sativum</i> L.)	183
22. Κρόκος (<i>Crocus sativus</i> L.)	188
23. Κύμινο (<i>Cuminum cyminum</i> L.)	202
24. Λεβάντα (<i>Lavandula</i> sp.)	207
25. Λουίζα (<i>Aloysia triphylla</i> (L'Hér.) Britton)	216
26. Λυκίσκος (<i>Humulus lupulus</i> L.)	219
27. Μαντζουράνα (<i>Origanum majorana</i> L.)	224
28. Μάραθος (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)	228
29. Μαστιχόδενδρο (<i>Pistacia lentiscus</i> var. <i>Chia</i>)	234
30. Μέλισσα η φαρμακευτική (<i>Melissa officinalis</i> L.)	246
31. Μέντα (<i>Mentha piperita</i> L.)	250
32. Μπελαντόνα (<i>Atropa belladonna</i>)	257
33. Πελαργόνιο (<i>Geranium</i> ή <i>Pelargonium roseum</i>)	260
34. Ρίγανη (<i>Origanum vulgare</i> ssp. <i>hirtum</i>)	265
35. Σάλβια η ερυθρανθής (<i>Salvia sclarea</i> L.)	285
36. Σατονρέγια (<i>Satureja montana</i> και <i>S. hortensis</i>)	290
37. Τανατσέτο (<i>Tanacetum vulgare</i> L.)	293
38. Τριανταφυλλιά (<i>Rosa damascena</i> Mill.)	296
39. Τριγωνίσκος (<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.)	305
40. Τσάι του βουνού -Σιδερίτης (<i>Sideritis</i> sp.)	308

Περιεχόμενα	11
41. Ύσσωπος (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)	313
42. Φασικόμηλο (<i>Salvia officinalis</i> L.)	317
43. Φλαμούρι (<i>Tilia</i> sp.)	327
44. Φλησκούνι (<i>Mentha pulegium</i> L.)	332
45. Χαμομήλι (<i>Chamomilla recutita</i> L. (<i>Rausch</i>) συν. <i>Matricaria chamomilla</i> L.)	335
Αξιοποίηση και προστασία των αυτοφυών αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών της Ελλάδας	339
Σημαντικότερα στοιχεία καλλιέργειας των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών	343
Βιβλιογραφία	348